



مَثَلُ الْقَائِمِ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ وَالْوَاقِعِ فِيهَا، كَمَثَلِ قَوْمٍ اسْتَهَمُوا عَلَى سَفِينَةٍ، فَأَصَابَ بَعْضُهُمْ أَعْلَاهَا وَبَعْضُهُمْ أَسْفَلَهَا

از تُعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا از پیامبر صلی الله علیه وسلم روایت است که فرمود: «مَثَلُ الْقَائِمِ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ وَالْوَاقِعِ فِيهَا، كَمَثَلِ قَوْمٍ اسْتَهَمُوا عَلَى سَفِينَةٍ، فَأَصَابَ بَعْضُهُمْ أَعْلَاهَا وَبَعْضُهُمْ أَسْفَلَهَا، فَكَانَ الَّذِينَ فِي أَسْفَلِهَا إِذَا اسْتَقَوْا مِنَ الْمَاءِ مَرُّوا عَلَى مَنْ فَوْقَهُمْ، فَقَالُوا: لَوْ أَنَّا حَرَقْنَا فِي تَصِيْبِنَا حَرْقًا وَلَمْ نُؤْذِ مَنْ فَوْقَنَا، فَإِنْ يَتْرُكُوهُمْ وَمَا أَرَادُوا هَلَكُوا جَمِيعًا، وَإِنْ أَخَذُوا عَلَى أَيْدِيهِمْ نَجَوْا، وَنَجَّوْا جَمِيعًا» یعنی: «مثال کسی که نزد حدود الهی ایستاده [و به آن وارد نمی‌شود] و آنکه در آن واقع شده مانند گروهی است که [برای نشستن] در یک کشتی قرعه کشیدند، پس نصیب برخی (طبقه) بالای آن شد و نصیب دیگران (طبقه) پایین آن، پس آنان که در پایین بودند هرگاه نیازمند آب بودند از نزد کسانی که بالا بودند می‌گذشتند، پس [با خود] گفتند: اگر در قسمتی که سهم ما است سوراخی ایجاد کنیم و مزاحم کسانی که بالای ما هستند نشویم. حال اگر آنان را با «قصدی که دارند رها کنند همه هلاک می‌شوند، و اگر مانع آنان شوند هم خودشان هم همه آنها نجات یابند».

[صحيح] [بخاری روایت کرده]

پیامبر صلی الله علیه وسلم برای کسانی که نزد حدود الله ایستاده‌اند و بر امر الله پایداری دارند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند، مثال بیان می‌نماید، برای کسانی که در حدود الله واقع می‌شوند و به آن دست درازی می‌کنند و معروف را ترک گفته‌اند، و مرتکب منکر می‌شوند، و اثر آنان در نجات جامعه مثال زده‌اند، آنان همانند گروهی هستند که سوار کشتی شده‌اند و سپس قرعه انداخته‌اند که کدام یک بالای کشتی بنشینند و کدام یک پایین آن، پس برخی بالای کشتی را به دست آورده‌اند و گروهی پایین کشتی را، گروهی که پایین بودند هرگاه می‌خواستند آب بیاورند از بالایی‌ها می‌گذشتند؛ پس آنانی که پایین بودند گفتند: اگر در محل خودمان در پایین سوراخی ایجاد می‌کردیم و از آنجا آب می‌گرفتیم بهتر بود، تا بالایی‌ها را اذیت نکنیم. حال اگر بالایی‌ها آنها را رها کنند و اجازه دهند کارشان را انجام دهند، کشتی با همه آنها غرق می‌شود، و اگر آنان را نهی کنند و مانعشان شوند، همه نجات می‌یابند.

<https://sunnah.global/hadeeth/prs/show/3341>

